

НОВІ СТАВКИ СУДОВОГО ЗБОРУ: ДОБРЕ ЧИ ПОГАНО?

Бичко Єлизавета Олександрівна

Студентка 4-го курсу ФСП НТУУ «КПІ»

Науковий керівник :

Борець Л. В.

кандидат юридичних наук, доцент

Прийняття Закону України «про судовий збір» є дуже важливим та актуальним. З часу проголошення незалежності України питанню фінансування діяльності судів приділялася дуже мало уваги. Фінансування судової влади здійснювалося за залишковим принципом. Це в свою чергу, не сприяло незалежності судової гілки влади. Саме з метою забезпечення достатнього фінансування судової влади і був прийнятий даний закон.

Проблема прийняття такого закону пов'язана, в першу чергу з законодавчим врегулюванням питання судового збору. Вперше цей термін був використаний в Цивільному процесуальному кодексі України 18 березня 2004 року. Також сплата судового збору передбачена Господарським процесуальним кодексом України і Кодексом адміністративного судочинства України.

За даними міжнародних досліджень, проведених в Європі, рівень судового збору в європейських країнах, наприклад в цивільних справах за майновими спорами забезпечують 80 – 100% вартості судового провадження. Тоді як в Україні, залежно від категорії справи від 2 до 65 %.

Стаття 4 Закону України «про судовий збір» передбачає розмір судового збору, який справлятиметься у відповідному розмірі від мінімальної заробітної плати у місячному розмірі, встановленої законом на 1 січня календарного року. Що означає, що судовий збір збільшиться і буде збільшуватися з кожним роком. Нагадаємо, що раніше розмір судового збору встановлювався виходячи із неоподаткованого мінімуму доходів громадян (17 грн.).

Також, ще однією новацією даного закону стало те, що судовий збір тепер буде зараховуватися до спеціального фонду Державного Бюджету України. Це означає, що судова влада тепер буде фінансуватися окремо, не залежно від інших факторів, що дозволить, на нашу думку, збільшити розмір видатків на

забезпечення діяльності судової гілки влади і сприятиме утворенню незалежності судової влади в Україні.

На нашу думку, збільшення судового збору буде сприяти зацікавленості сторін у врегулюванні спору поза судовим засіданням. Це зменшить кількість позовів від осіб, які так би мовити отримують задоволення від постійного судового спору з родичами, «чи» сусідами з приводу питань, які можна вирішити в позасудовому порядку. Підвищення судового збору слугуватиме для них стримуючим фактором. Це зменшить навантаження на суди загальної юрисдикції та дасть змогу більш кваліфіковано підходити до розгляду справ.

Збільшення ставок судового збору дозволить зменшити кількість безпідставно оспорюваних рішень в суди апеляційної та касаційної інстанцій, що також сприятиме розвантаженню судів в Україні.

Більшість людей стурбовані підняттям ставок судового збору, адже для деяких категорій громадян сплата таких ставок є неможливою. Проте, даний закон передбачає пільги щодо сплати судового збору, що надасть можливість звертатись до суду за захистом своїх прав та інтересів особам всіх соціальних категорій.

Ст. 5 зазначеного закону передбачає 20 категорій осіб, які звільняються від сплати судового збору. Крім державних органів, за цим законом від сплати судового збору звільняються інваліди 1 та 2 групи, громадяни віднесені до 1 та 2 категорії постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи та інші.

Що свідчить про те, що прийняття даного закону спрямоване не лише на збільшення фінансування судової влади. А також про те, що зазначений закон спрямований на захист прав і законних інтересів всіх громадян нашої держави.

Отже, аналізуючи дані зміни законодавства, ще рано робити висновки про результати його дії. Проте, варто сподіватися на те, що даний закон зможе підвищити рівень діяльності судової влади в нашій державі, підвищити рівень авторитету судової гілки влади.

Прийняття закону України «Про судовий збір» без сумніву стало важливим кроком у розвитку законодавства нашої країни. А що покаже практика його реалізації побачимо пізніше.

